

Urazy

Zebrała i opracowała Maria Sałamacha

...Ważne...

999

Pomoc psychologiczna

Udzielając pierwszej pomocy osobie poszkodowanej należy pamiętać również o aspekcie psychologicznym. Wszelkie czynności ratujące powinny być powiązane z udzieleniem pomocy psychologicznej mającej na celu zmniejszenie subiektywnego dyskomfortu ofiary wypadku i zapewnienia mu poczucia bezpieczeństwa.

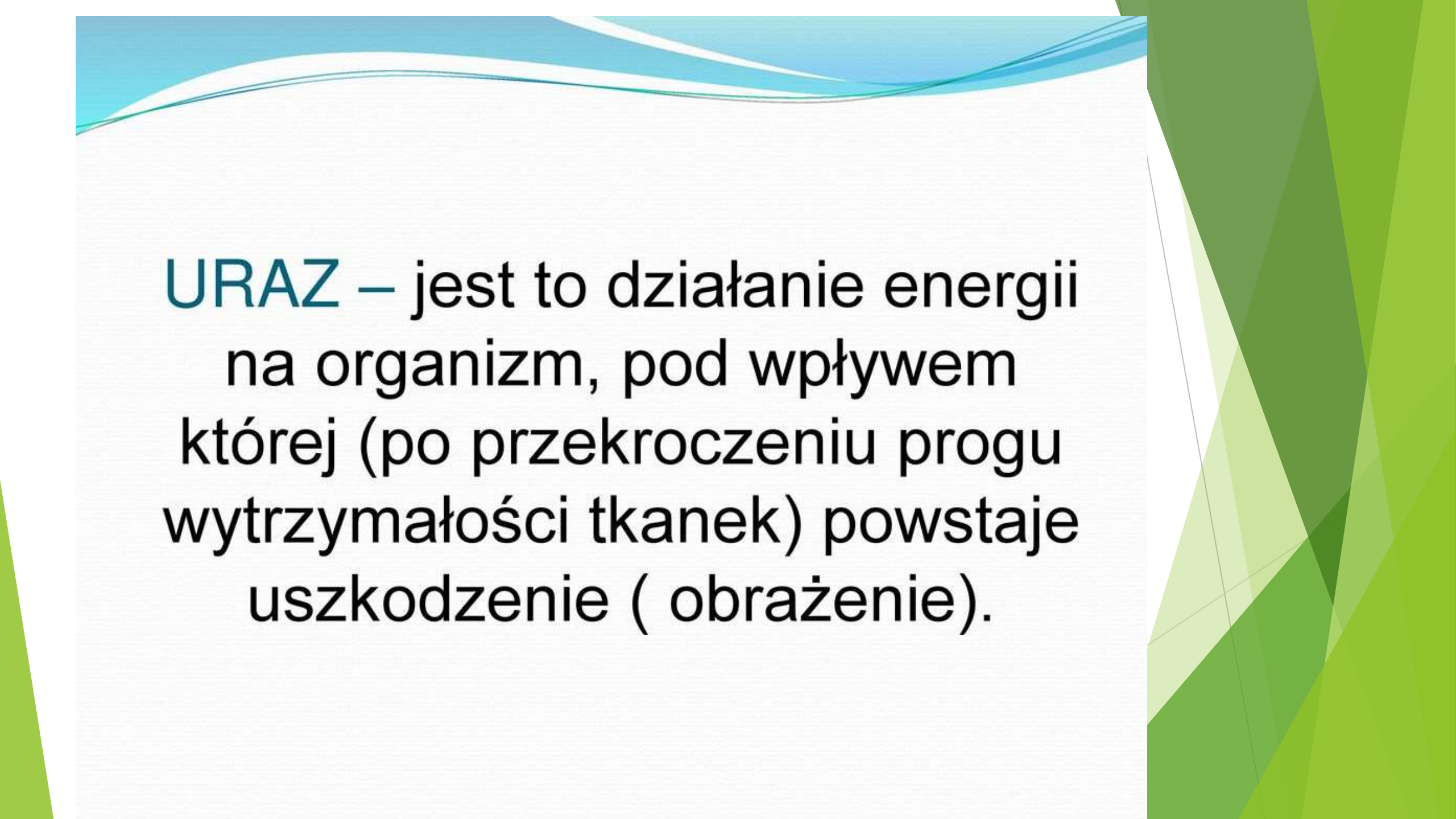
Uważaj na siebie

Podchodząc do poszkodowanego należy ocenić jego miejsce pod kątem bezpieczeństwa dla siebie i chorego (główna zasada to: bezpieczeństwo ratownika jest zawsze najważniejsze). Również ze względu bezpieczeństwa do leżącej ofiary podchodź od strony głowy

999

Pamiętaj zadzwoń!!!

URAZ – jest to działanie energii na organizm, pod wpływem której (po przekroczeniu progu wytrzymałości tkanek) powstaje uszkodzenie (obrażenie).

URAZY U DZIECI

TRAUMA IN
CHILDREN

Przyczyny urazów u dzieci:

- ▣ Upadki
- ▣ Wypadki komunikacyjne
- ▣ Urazy na rowerze
- ▣ Urazy sportowe
- ▣ Pobicia
- ▣ Zespół dziecka maltretowanego

PRZYPADKOWE URAZY DZIECI PODCZAS „ZABAW” Z RODZICAMI

Podrzucanie

Silne przeciążenia mogą spowodować wylew, krwawienie wewnątrzczaszkowe lub uszkodzenie rdzenia kręgowego.

Kołysanie w wózku

Gwałtowne ruchy głowy dziecka mogą trwale uszkodzić jego mózg, a tym samym spowodować nieprawidłowy rozwój.

Podciąganie za rączkę

Skutki mogą być takie same jak w przypadku „zabawy” ze skokami - skręcenia lub zwichnięcia stawów, zerwania więzadeł.

URAZY WYRZĄDZANE DZIECIOM PRZYPADKOWO PRZEZ RODZICÓW

Rodzice często nie zdają sobie sprawy z tego, że przez przypadek w zabawie mogą wyrządzić krzywdę swoim dzieciom

NAJCZĘSTRZE SYTUACJE, W KTÓRYCH RODZICE MOGĄ NIEŚWIADOMIE SPOWODOWAĆ URAZY U SWOICH DZIECI

INTENSYWNE KOŁYSANIE W WÓZKU

gwałtowne ruchy główki dziecka mogą trwale uszkodzić jego mózg, a tym samym spowodować nieprawidłowy rozwój

AKROBACJE Z KILKULATKIEM

słabe mięśnie pleców i karku nie zabezpieczają odpowiednio kręgosłupa, może więc dojść do jego uszkodzenia

PODRZUCANIE DZIECKIEM JAKO FORMA ZABAWY

silne przeciążenia mogą spowodować wylew, krwawienie wewnętrzne, czaszkowe czy uszkodzenie rdzenia kręgowego

PODCIĄGANIE ZA RĄCZKĘ

skutki mogą być takie same jak w przypadku "zabawy" ze skokami - skręcenia lub zwichnięcia stawów, zerwania więzadeł

SKOKI POMIĘDZY RODZICAMI

może dojść do uszkodzenia, a nawet zerwania więzadeł oraz zwichnięcia lub skręcenia stawów

KRAPKOWICKIE CENTRUM ZDROWIA Sp. z o.o.

WYPADKI NA PLACU ZABAW

Jak udzielać dziecku pierwszej pomocy

KIEDY DO LEKARZA...

ZADZWOŃ PO
POGOTOWIE, JEŚLI...

KRWAWIENIA I RANY

1. Powierzchnową ranę umyj pod bieżącą wodą i zdezynfekuj wodą utlenioną.
2. Osusz skałeczenie gazikiem (unikaj waty – zostawia włoski) i przyklej plaster. Jeśli rana jest większa uciśnij ją opatrunkiem i zabandażuj.

- dziecko skałeczyło się brudnym przedmiotem i istnieje ryzyko zakażenia tępcem
- jeżeli rana jest głęboka, rozległa, zaczęła ropieć lub wokół wystąpił obrzęk

- dziecko straciło przytomność lub ma drgawki
- w zranionym miejscu widać rozległy siniak (to może być uraz wewnętrzny)
- podejrzewasz złamanie
- rana bardzo mocno krwawi

UDERZENIE W GŁOWĘ

1. Obejrzyj całą głowę – sprawdź, czy nie ma rany lub krwawienia.
2. Jeżeli to tylko guz – przyłóż zimny kompres.

- dziecko straciło przytomność
- po uderzeniu maluch nie pamięta co się stało, jest osłabiony, ma nudności i wymiotuje
- upadek nastąpił z dużej wysokości
- dziecko skarży się na ból szyi, pleców lub nie może wstać

KRWAWIENIA Z NOSA

1. Pochyl głowę dziecka do przodu (krew nie powinna spływać do gardła!).
2. Palcami zaciśnij nos dziecka na 10 minut.
3. Nie wkładaj do nosa waty ani chusteczek.

- krwotok nie ustępuje, mimo zaciskania nosa

UŻĄDLENIE

1. Usuń żądło z rany, delikatnie je przesuwając za pomocą pęsety, noża lub paznokci.
2. Jad możesz usunąć z rany przy użyciu pompki ssącej zrobionej ze strzykawki.
3. Obłóż miejsce użądlenia lodem lub zimnym opatrunkiem.

- użądlenie nastąpiło w obrębie jamy ustnej (grozi uduszeniem)
- dziecko jest uczulone na jad owadów

CIAŁO OBCE W OKU

1. Jeśli ciało obce znajduje się na białej części gałki ocznej, usuń je zmoczoną końcówką chusteczki.
2. Jeśli ciało obce dostało się do worka spojówkowego, opłucz oczy wodą.

- gdy do oka dostał się piasek i płukanie nie pomaga
- gdy do oka dostała się drzazga lub inny ostry przedmiot
- gdy dojdzie do krwawienia lub ból jest bardzo silny

UWAGA! Do czasu obejrzenia urazu przez okulistę koniecznie zasłoń dziecku oboje oczu chustką, aby uniknąć pocierania rogówki!

DRZAZGA

1. Jeśli drzazga wystaje uchwycić ją pęsetą i ostrożnie wyciągnij.
2. Jeśli drzazga znajduje się pod skórą, zdezynfekuj ranę, przerwij naskórek czystą igłą i wyjmij drzazgę wyjalowioną pęsetą.
3. Oczyść skałeczone miejsce i zaklej plastrem.

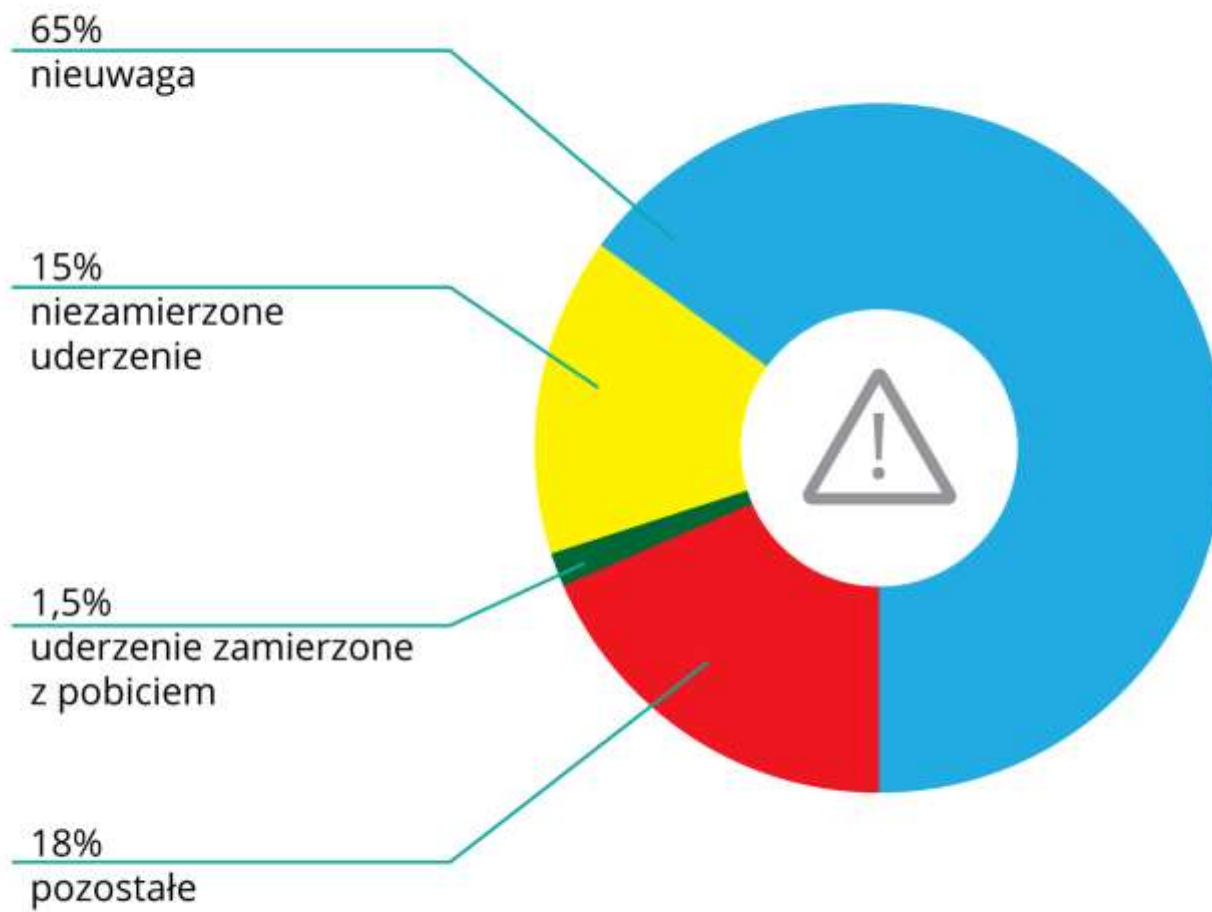

- gdy drzazga znajduje się głęboko pod skórą lub pod paznokciem

Zagrożenia w domu i w szkole

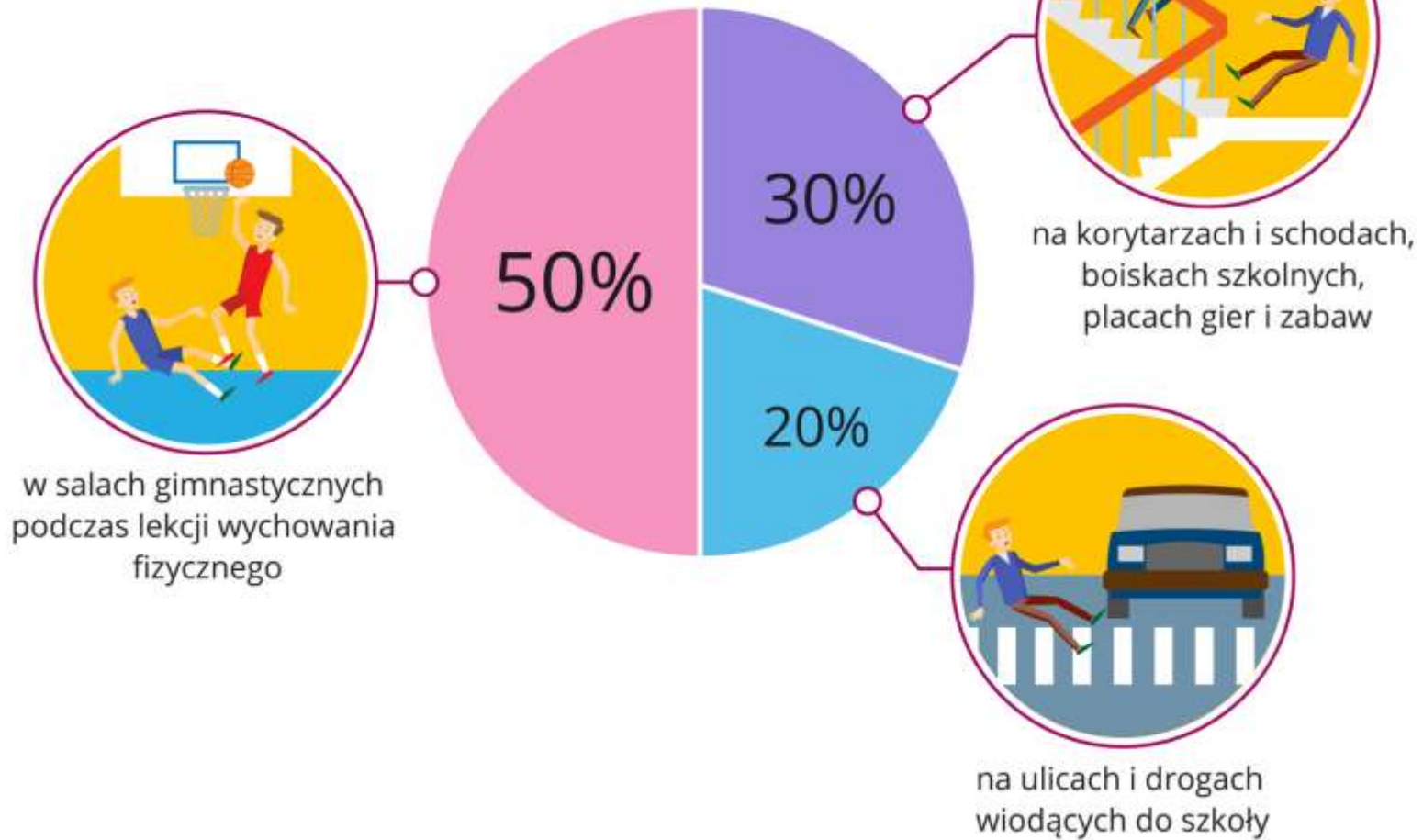

Zagrożenia w domu i w szkole

Zagrożenia w domu i w szkole

Do najniebezpieczniejszych zdarzeń w szkołach dochodzi najczęściej:

WSTRZĄS

Wstrząs to gwałtowna reakcja sercowo-naczyniowa prowadząca do głębokiego niedotlenienia życiowo ważnych narządów. Wstrząs jest stanem **bezpośredniego zagrożenia życia**.

Najczęstsze przyczyny wywołujące wstrząs:

- silne krwawienie
- zawał mięśnia sercowego
- ostra reakcja uczuleniowa
- rozległy uraz
- oparzenie
- zatrucie

Pierwsza pomoc:

- tamowanie krwawienia
- ułożenie „przeciwwstrząsowe”
- ochrona przed utratą ciepła
- opieka psychiczna (uspokajanie)
- kontrola czynności życiowych (oddychania, tętna, ciśnienia tętniczego)
- w miarę możliwości tlen do oddychania

Objawy obserwowane w miarę narastania ciężkości wstrząsu:

- twarz żółtoszara
- podniecenie a następnie zubożnienie
- wzrost częstości tętna
- zanik tętna na tętnicy promieniowej
- spadek ciśnienia tętniczego

NAJCZĘSTRZE URAZY DZIECI W WIEKU SZKOLNYM

- zasłabnięcia i omdlenia
 - krwotoki
 - zranienia
- urazy stawów(zwichnięcia i złamania)
 - urazy kręgosłupa
 - urazy głowy
- ciała obce w nosie, gardle, oku, uchu,
 - oparzenia
 - porażenia prądem

URAZY GŁOWY

Rodzaje urazów i objawy:

1. Wstrząśnienie mózgu

- krótka utrata przytomności
- nudności, wymioty
- niepamięć wsteczna
- zawroty, bóle głowy

2. Stłuczenie mózgu

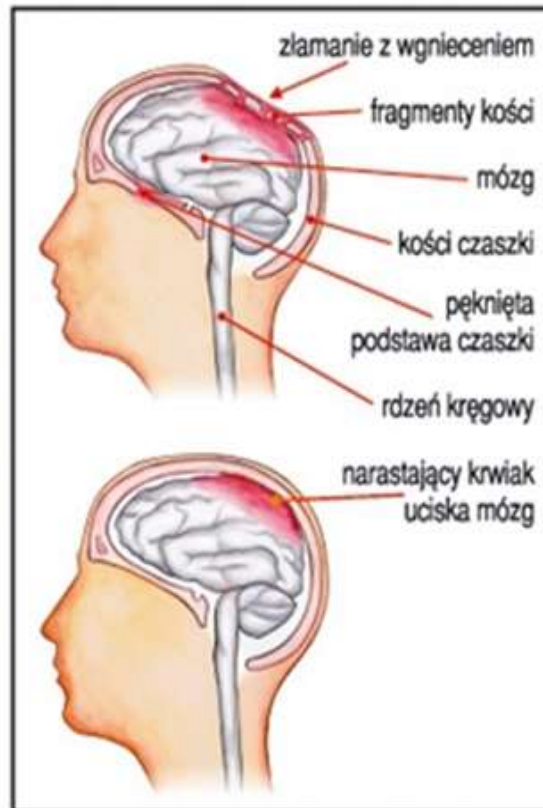
- dłuższa utrata przytomności
- zaburzenia oddechowe

3. Krwawienie śródczaszkowe

- zaburzenia świadomości
- zaburzenia oddechu
- nierówne źrenice
- utrata przytomności
- postępujący niedowład kończyn

4. Złamanie podstawy czaszki

- utrata przytomności
- zaburzenia oddechowe
- krwiaki okularowe
- sączenie płynu mózgowo-rdzeniowego z nosa lub ucha
- sączenie krwi z ust lub nosa

Uwaga! Nie tamponować wyciekającego z nosa lub ucha płynu mózgowo-rdzeniowego lub krwi.

Postępowanie:

- ocena stanu świadomości
- obserwacja oddychania
- zapewnienie drożności dróg oddechowych
- przy bezdechu sztuczne oddychanie
- ułożenie pacjenta:
 - przytomnego – z uniesionym tułowiem
 - nieprzytomnego – w pozycji bocznej
- nałożenie jałowego opatrunku na zranienia otwarte

- ❖ Ból głowy może być wywołany poprzez przeziębienie, skutki urazu głowy, poważne zaburzenia naczyniowe, ból zęba, guzy mózgu itp.

Ogólnie bóle głowy można podzielić na:

- Bóle samoistne:
 - ✓ Migrena
 - ✓ Pochodzenia napięciowego
 - ✓ Ból kłasterowy
 - ✓ Wywołany wysiłkiem, zimnem itp.
- Bóle objawowe – wywołane przez jakąś chorobę:
 - ✓ Zapalenie zatok
 - ✓ Zapalenie opon mózgowych
 - ✓ Góź mózgu
 - ✓ Zatrucia chemiczne

Dziecko z lekkim urazem głowy

- informacje dla opiekuna dziecka

- Jeżeli któryś z niżej podanych objawów pojawi się w ciągu 72 godzin – zgłoś się natychmiast na Izbę Przyjęć:
 - Nie obserwowane wcześniej zachowanie
 - Dezorientacja co do miejsca i czasu
 - Niemożność obudzenia dziecka
 - Narastający ból głowy
 - Drgawki
 - niespotykana wcześniej apatia i senność
 - Wymioty więcej niż 2-3 razy

URAZ GŁOWY

- ❑ Najczęstsza przyczyna pourazowej śmierci i kalectwa u dzieci
- ❑ Stanowi 50 % wszystkich urazów
- ❑ Jest przyczyną 25% zgonów urazowych
- ❑ Wynikiem urazu jest:
 - uszkodzenie
 - niedokrwienie
 - niedotlenienie mózgu
- ❑ Ciężkość urazu zależy od:
 - wieku pacjenta
 - siły urazu
 - czasu działania siły
 - obecności innych urazów

URAZY BRZUCHA

- ▣ 8% wszystkich urazów u dzieci
- ▣ Narządy jamy brzusznej ulegające urazom:
 - śledziona
 - wątroba
 - nerki
 - przewód pokarmowy
 - duże naczynia
 - układ moczowy
 - trzustka
 - narządy miednicy

URAZY BRZUCHA

Przyczyny:

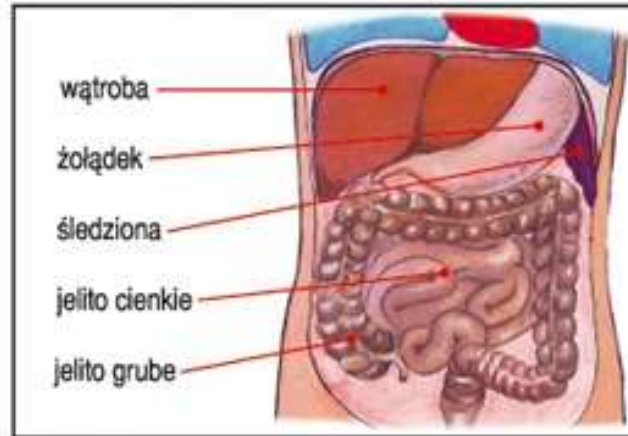
- wypadki komunikacyjne
- upadki z dużej wysokości
- uderzenie w powłoki brzuszne
- postrzały
- zranienia ostrymi przedmiotami

Konsekwencje:

- pęknięcie, rozerwanie narządów jamy brzusznej
- krwawienie do jamy brzusznej
- rozerwanie powłok jamy brzusznej

Objawy:

- sińce na skórze w miejscu urazu
- silny ból
- napięte powłoki jamy brzusznej
- obrona mięśniowa powłok przy ucisku
- narastający wstrząs bez cech zewnętrznego krwotoku
- rozerwanie powłok jamy brzusznej z wydostaniem się zawartości na zewnątrz

Postępowanie:

- wezwanie kwalifikowanej pomocy
- obserwacja poszkodowanego
- ułożenie poszkodowanego w pozycji przeciwwstrząsowej
- ułożenie wałka pod kolanami poszkodowanego (zmniejsza napięcie powłok brzucha)
- założenie jałowego opatrunku na rany

Uwaga! Nie wolno:

- karmić i poić poszkodowanego
- usuwać ciała obcych tkwiących w ranie
- wkładać wypchniętych pętli jelitowych do jamy brzusznej

URAZY JAMY BRZUSZNEJ

TEPE
80%

upadki, przygniecenia,
wypadki komunikacyjne – pasy
bezpieczeństwa

PRZENIKAJĄCE
20%

noże, pociski (wolne, szybkie),
wybuchy

...Urazy brzucha...

999

Czynności ratujące:

- przede wszystkim stosujemy wszelkie czynności przeciwwstrząsowe,
- wałek podłożony pod kolana (o średnicy około 30 cm) zrobiony np. z koca może złagodzić bóle,
- otwarte rany okrywamy jałowym opatrunkiem,
- wypchnięte na zewnątrz jelita nie wolno wprowadzać z powrotem do brzucha, okrywamy je jałowo,
- nie usuwamy ciał obcych,
- zakaz palenia, picia i jedzenia.

URAZY KOŃCZYN

Podejrzenie złamania:

- bolesność w miejscu urazu
- obrzęk tkanek
- ograniczenie ruchomości

Objawy pewne złamania:

- nieprawidłowe ustawienie kończyn
- patologiczna ruchomość
- obecność fragmentów kości w ranie

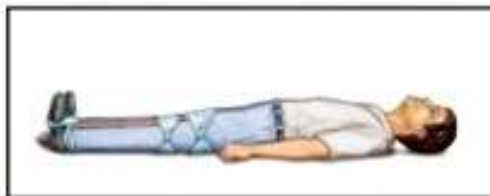

Postępowanie:

- rany zaopatrzyć jałowym opatrunkiem
- ostrożnie unieruchomić złamaną kończynę

Unieruchomienie złamań za pomocą ułożenia:

- złamanie żuchwy
- złamanie żeber
- złamanie kręgu
- złamanie miednicy

Unieruchomienie złamań za pomocą chust trójkątnych:

- złamanie obojczyka
- złamanie kości ramiennej
- złamanie kości przedramienia
- złamanie kości dłoni

Unieruchomienie złamań poprzez obłożenie sztywnymi przedmiotami

Unieruchomienie złamań poprzez przymocowanie nogi zdrowej do złamanej

URAZY STAWÓW

SKRĘCENIE

jest to zamknięte uszkodzenie stawu spowodowane zbyt dużym jego naciągnięciem, polegające na krótkotrwałym przemieszczeniu powierzchni stawowych kości.

Do skręcenia najczęściej dochodzi na skutek gwałtownych, nieprawidłowych ruchów w stawach.

Objawy :

- ✓ bolesność
- ✓ obrzęk okolicy stawu
- ✓ często krwawy wylew
- ✓ ograniczona ruchomość kończyny

Skręcenie stawu skokowego lub kolanowego

Objawy:

- Obrzęk oraz wylew podskórny
- Ostry ból w okolicach stawu
- Niestabilność stawu
- Ograniczenie ruchowe

Postępowanie:

Przyłożyć lód do kontuzjowanego stawu , ułożyć nogę w pozycji odciążającej bolący staw. Najlepiej przetransportować do szpitala w celu prześwietlenia RTG, by zdiagnozować stopień uszkodzenia w celu dalszego leczenia.

ZŁAMANIA

Złamanie – przerwanie ciągłości kości z uszkodzeniem okolicznych tkanek miękkich.

Objawy złamania:

- ból w miejscu złamania (samositny, lub nasilający się przy próbie ruchu),
- zniekształcenie okolicy złamania spowodowane obrzękiem i przemieszczeniem odłamów,
- zniesienie lub zaburzenie czynności,
- nieprawidłowa ruchomość kości,
- tarcie odłamów.

Złamania

- *Przerwanie ciągłości tkanki kostnej.
- *Niepełne przerwanie przekroju kości: pęknięcie, nadłamanie.
- *Złamanie podokostnowe typu „zielonej gałązki” przy zachowaniu ciągłości okostnej.
- Duża energia kinetyczna potrzebna do złamania zdrowej kości może doprowadzić też do martwicy mięśni, powięzi, naczyń i nerwów w sąsiedztwie szpary złamania.

Zwichnięcie jest to przemieszczenie przylegających do siebie powierzchni stawowych.

Może towarzyszyć mu uszkodzenie torebki stawowej.

- Pomiędzy przemieszczone powierzchnie stawowe mogą dostać się tkanki miękkie, co zdecydowanie utrudnia nastawienie zwichniętego stawu.
- Zwichnięciu może towarzyszyć uszkodzenie sąsiadujących naczyń i nerwów, podobnie jak w złamaniu.

Urazy kończyn

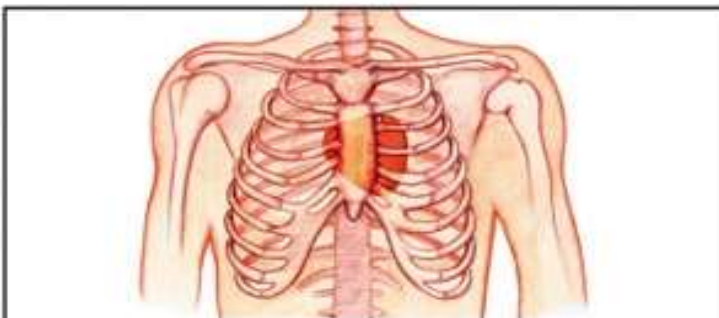

- 25-50 % urazów w wyniku wypadków komunikacyjnych
- podstawową zasadą leczenia większości urazów układu kostno- stawowego u dzieci jest postępowanie zachowawcze
- najpoważniejszym odległym powikłaniem są zaburzenia wzrostu kości
- rehabilitacja ruchowa w wielu przypadkach nie jest u dzieci konieczna

URAZY KLATKI PIERSIOWEJ

Przyczyny:

- wypadki komunikacyjne
- upadki z dużej wysokości
- uderzenie w klatkę piersiową
- postrzały
- zranienia ostrymi przedmiotami

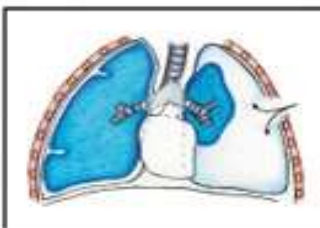
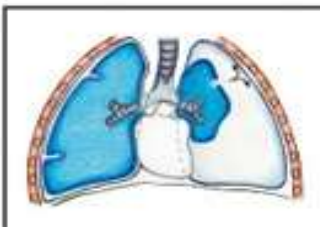

Konsekwencje:

- krwawienie do tkanki płucnej lub jamy brzusznej
 - odma opłucnowa (zapadanie się płuca)
 - odma wentylowa (narastanie ciśnienia w klatce piersiowej)
- Są stanami bezpośredniego zagrożenia życia*

Objawy:

- podbiegnięcia krwawe (sińce) na skórze klatki piersiowej
- ból przy wdechu lub kaszlu
- trudności w oddychaniu
- narastająca duszność
- żywoczerwona, pienista płwocina
- krwawienie, słyszalny świst lub bulgotanie przy ranach penetrujących do wnętrza klatki piersiowej

Uwaga! Nie wolno:

- karmić i poić poszkodowanego
- usuwać ciała obcych tkwiących w klatce piersiowej

Postępowanie:

- wezwanie kwalifikowanej pomocy
- obserwacja czynności oddechowych
- zapewnienie poszkodowanemu pozycji półsiedzącej, ułatwiającej oddychanie
- szczelne zaopatrzenie rany drążącej
- w miarę możliwości podanie tlenu, przy bezdechu sztuczne oddychanie

URAZY KLATKI PIERSIOWEJ

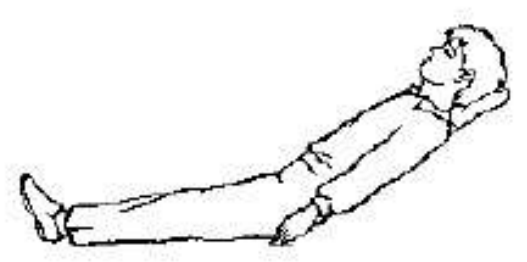
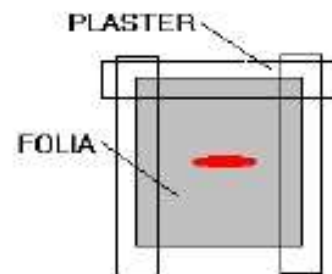
- ▣ 6% wszystkich urazów u dzieci
- ▣ Rodzaje urazów w obrębie klp:
 - urazy płuc
 - odma
 - hemothorax
 - złamania żeber, mostka
 - urazy serca
 - urazy przepony
 - urazy naczyń
 - urazy tchawicy, oskrzeli
 - urazy przełyku

...Uszkodzenia klatki piersiowej...

999

Czynności ratujące:

- przybranie przez chorego pozycji półsiedzącej, a jeśli nie ma do tego warunków -
 - kładzie się go poziomo z uniesioną jak najwyżej głową i tułowiem
- gdy rana jest widoczna okrywamy ją opatrunkiem trójstronnym
- nie usuwa się ciał obcych tkwiących w ścianie klatki piersiowej, przy bezdechu stosujemy sztuczne oddychanie
- przy obrażeniach klatki piersiowej nie stosuje się pozycji przeciwwstrząsowej.

URAZY KRĘGOSŁUPA

Najczęstsze przyczyny:

- wypadki komunikacyjne
- upadki z wysokości
- skoki do wody

Objawy wskazujące na uszkodzenie kręgosłupa szyjnego:

- ograniczenie ruchomości głowy
- przymusowe ustawienie głowy
- ból przy poruszaniu
- narastające porażenie kończyn
- możliwość porażenia przepony (zaburzenia oddechowe)

Objawy wskazujące na uszkodzenie kręgosłupa piersiowego i lędźwiowego:

- bóle promieniujące wzdłuż żeber
- bolesność uciskowa kręgosłupa
- niedowład kończyn

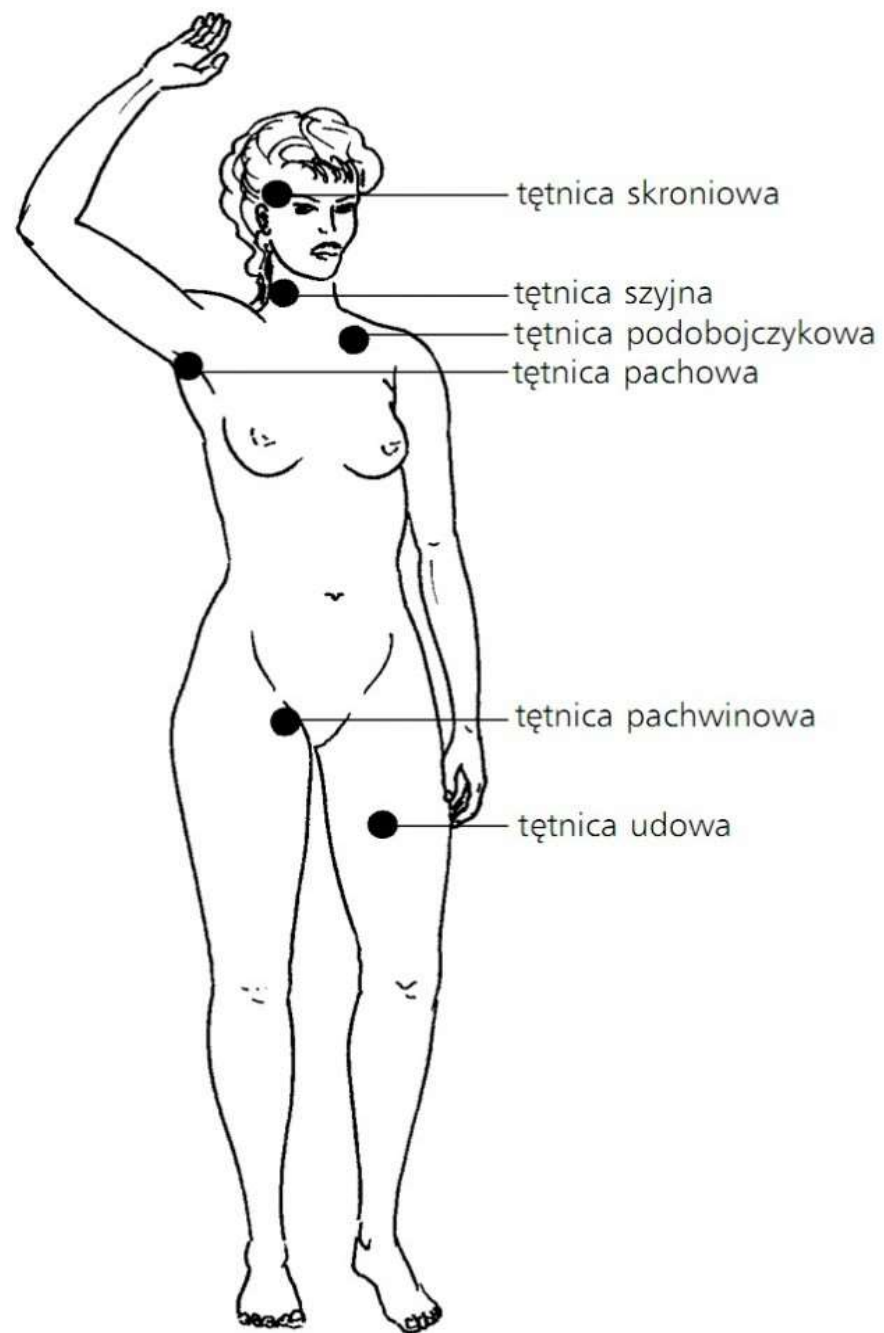
Postępowanie:

- chorych przysypanych gruzem nie wyciągamy lecz kolejno zdejmujemy z nich ciężkie przedmioty
- z samochodu chorych nie wyciągamy lecz wynosimy przy pomocy kilku osób
- korzystne jest użycie unieruchamiających noszy tułowiowych i kołnierza szyjnego
- chorych układamy na równym, twardym podłożu z zabezpieczeniem głowy przed ruchami
- przy braku oddechu stosujemy sztuczne oddychanie

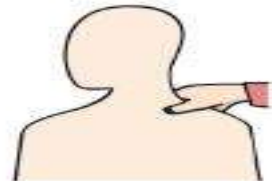
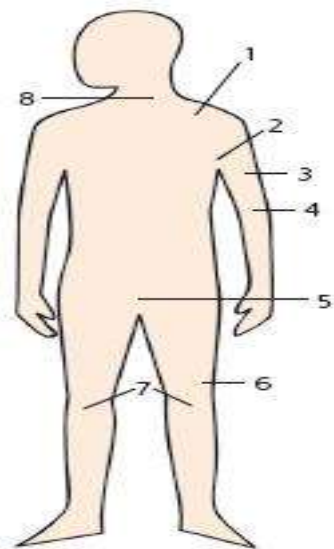
Zdejmowanie kasku u motocyklisty:

- potrzebne są dwie osoby
- postępować zgodnie z ilustracjami

Krwotoki i krwawienia

Rozmieszczenie ważniejszych tętnic

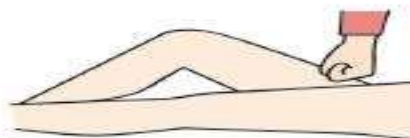
1) Rana ramienia, naciągnięcie barku: ucisnąć kciukiem miejsce za obojczykami

2) Rany ramienia: ucisnąć kciukiem stronę wewnętrzną ramienia w połowie między barkiem a łokciem

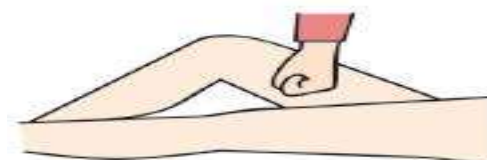
3) Naciągnięcie lub rana górnej części ramienia: ucisnąć dwoma kciukami dół pachowy

5) Rana w pobliżu pachwiny: ucisnąć pięścią wyprostowanego ramienia miejsce zgięcia pachwiny

4) Rany tuż pod zgięciem łokcia: ucisnąć kciukiem zgięcie łokcia

6) Rana uda: ucisnąć pięścią wyprostowanego ramienia stronę wewnętrzną uda

7) Rana pod kolaniem, rana łydki: ucisnąć kciukiem wklęsłość kolana

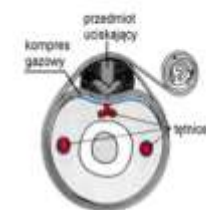

8) Rany szyi: ucisnąć kciukiem tętnicę szyjną wewnętrzną

Jeśli opatrunek przesiąka krwią, **PAMIĘTAJ** - nie usuwaj go! Nałóż na ranę kolejne warstwy opatrunku i ciasno zabandażuj.

OPATRUNEK UCISKOWY

opatrunek uciskowy na przedramieniu

Niewielkie krwawienie:
Założ sterylny opatrunek.

Krwotok z kończyny:

- Unieś krwawiącą kończynę.
- Uciśnij ranę dwoma palcami przez sterylny opatrunek.

Krwotok z tułowia i okolic szyi:

- Uciśnij krwawiącą ranę przez sterylny opatrunek.
- Nie przenoś poszkodowanego, jeśli nie jest to konieczne.

Krwotok z nosa:

- Pochyl poszkodowanego do przodu.
- Na kark i nos połóż zimny okład.

Jeśli podejrzewasz krwotok wewnętrzny:

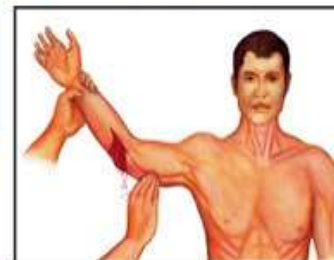
- Wezwij pogotowie.
- Okryj poszkodowanego czymś ciepłym.
- Kontroluj funkcje życiowe.
- Nie przenoś poszkodowanego, jeśli nie jest to konieczne.
- Nie podawaj leków, napojów ani jedzenia.

TAMOWANIE KRWAWIEŃ RODZAJE KRWAWIENIA

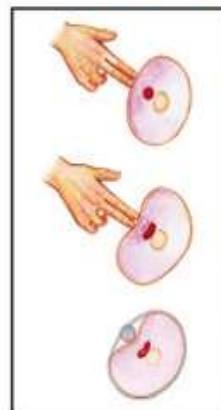
Krwawienie tętnicze:
wypływająca z rany ciągle lub w sposób przerywany jasna, żywoczerwona krew

Postępowanie:
konieczność natychmiastowego załamowania

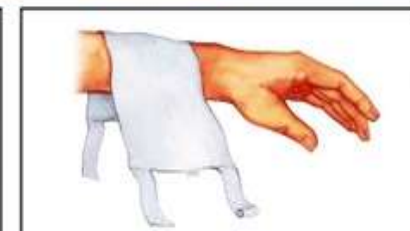
Krwawienie żyłne:
krew ciemnoczerwona, wypływająca w sposób ciągły

Postępowanie przy silnym krwawieniu:
konieczność natychmiastowego załamowania

Tamowanie krwawienia:

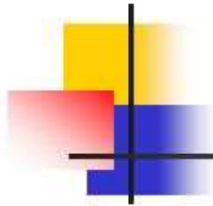
- uniesienie kończyny do góry
- ucisk naczyń krwionośnych
- opatrunek uciskowy

Postępowanie ogólne przy krwawieniu:

- jałowe zaopatrzenie
- ochrona przed zakażeniem

Postępowanie przy lekkim krwawieniu:
krwawienie lekkie ustaje zwykle samoistnie

Odmrożenia

- Lokalne uszkodzenie tkanek spowodowane intensywnym miejscowym działaniem zimna.
- Czynniki sprzyjające to: spożycie alkoholu, przemoczona ciasna odzież, obwodowe niedokrwienie jako wynik schorzeń naczyniowych.
- Najbardziej narażone dystalne części ciała

Wychłodzenie organizmu

Hipotermią są zagrożone najbardziej osoby starsze, z demencją starczą, gdyż mogą mieć zaburzenia pocucia ciepła i zimna oraz małe dzieci. Narażone są na nią także osoby po wypiciu alkoholu.

KORPUS

Organizm koncentruje ciepło, dbając o najważniejsze narządy, mózg, serce, wątrobę oraz nerki. Spada tętno.

KOŃCZYNY

Organizm stopniowo ogranicza w kończynach ukrwienie skóry (kurczą się naczynia krwionośne, skóra robi się biała), tkanki podskórnej i mięśni.

ODMROŻENIA

Najbardziej zagrożone części ciała to palce rąk i nóg, nos i uszy

I stopień
ból, obrzęk, swędzenie i zaczerwienienie

II stopień
występowanie pęcherzy z płynem surowiczym

III stopień
martwica powierzchniowa skóry, głębokie pęcherze

IV stopień
tętno niewyczuwalne, utrata czucia

HIPOTERMIA

Jeśli temperatura ciała spada do:

Wychłodzenie organizmu

Kończyny

- organizm stopniowo ogranicza w kończynach ukrwienie skóry, tkanki podskórnej i mięśni

Korpus

- organizm koncentruje ciepło, dbając o najważniejsze narządy, mózg, serce, wątrobę oraz nerki

Odmrożenia

- zagrożone części ciała to palce rąk i nóg, nos i uszy

I stopień
ból, obrzęk, swędzenie i zaczerwienienie

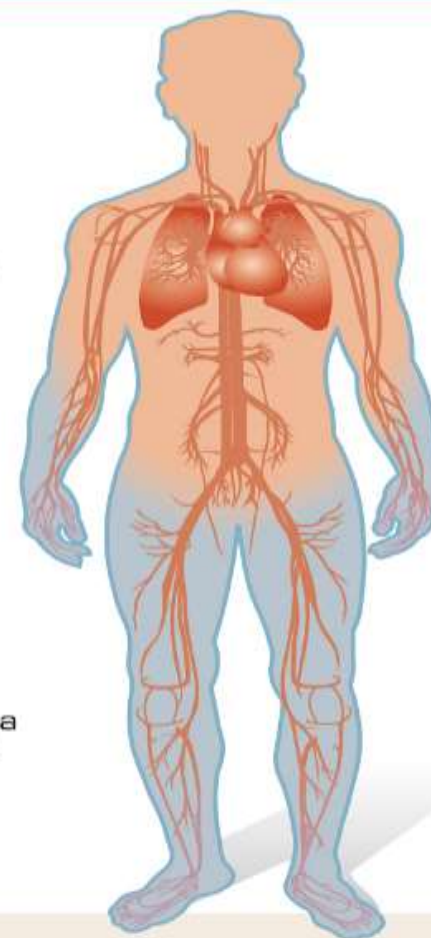
II stopień
występowanie pęcherzy z płynem surowiczym

III stopień
martwica powierzchniowa skóry, głębokie pęcherze

IV stopień
tętno niewyczuwalne, utrata czucia

Hipotermia

Jeśli temperatura ciała spada do:

PIERWSZA POMOC PRZY ODMROŻENIACH

Kolejność postępowania:

- *przenieść poszkodowanego do ciepłego pomieszczenia,*
- *rozluźnić ubranie uciskające obrzęknięte miejsca,*
- *ściągnąć przemoczoną i zmrożoną odzież,*
- *można podać do picia mocno osłodzone, gorące napoje,*
- *nie należy podawać mu alkoholu, ani pozwolić palić,*
- *odmrożoną część ciała zanurzyć w zimnej wodzie, a następnie powoli i stopniowo podwyższać temperaturę wody do temperatury pokojowej,*
- *odmrożonych miejsc nie wolno nacierać śniegiem ani alkoholem,*
- *jeżeli występują pęcherze lub grożące martwicą sine przebarwienia, należy założyć jałowy opatrunek i niezwłocznie skontaktować się z lekarzem.*

...Poparzenia chemiczne...

999

Objawy

- Ostry kłujący ból,
- Plamiste przebarwienia skóry, pęcherze,
- Złuszczenie martwiczych tkanek,

Postępowanie:

- obfite splukanie rozproszonym strumieniem wody,
- usunięcie odzieży i biżuterii oraz kontynuacja splukiwania ran oparzeniowych,
- założenie opatrunku jałowego lub hydrożelowego schładzającego,
- położenie poszkodowanego tak, by rany nie powodowały dalszych cierpień,
- identyfikacja substancji parzącej - zachować opakowanie,
- Powiadomić pogotowie ratunkowe!!!

OPARZENIE TERMICZNE

PIERWSZA POMOC

Pamiętaj o bezpieczeństwie w miejscu wypadku!

1. Spłukuj ranę zimną wodą około 15 minut, aż do ustąpienia bólu (nie wolno jednocześnie ochładzać całego ciała może to doprowadzić do wychłodzenia organizmu).

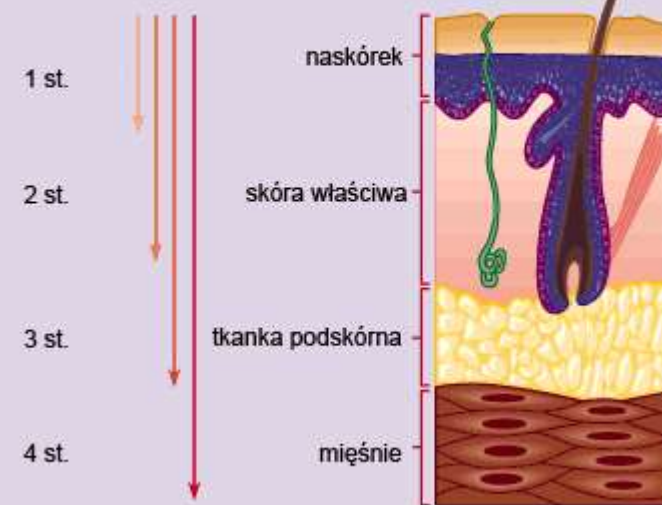
2. Szybko zdejmij odzież, pierścionki, zegarek.

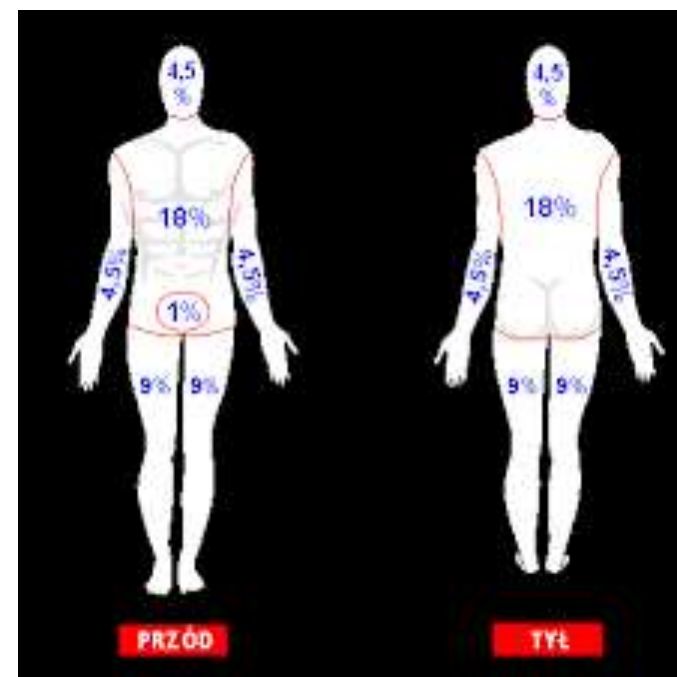
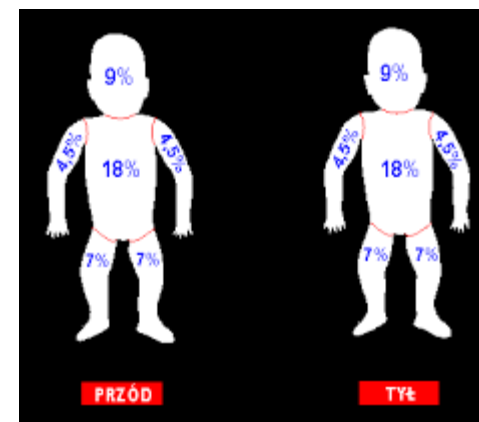
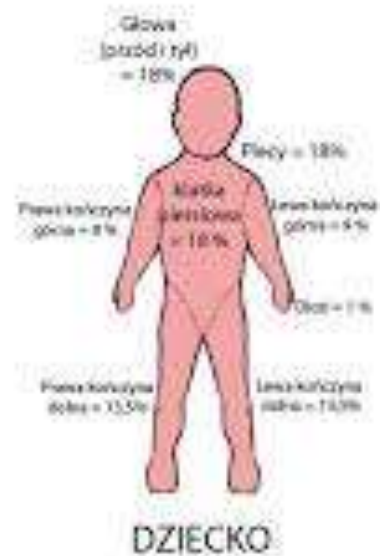
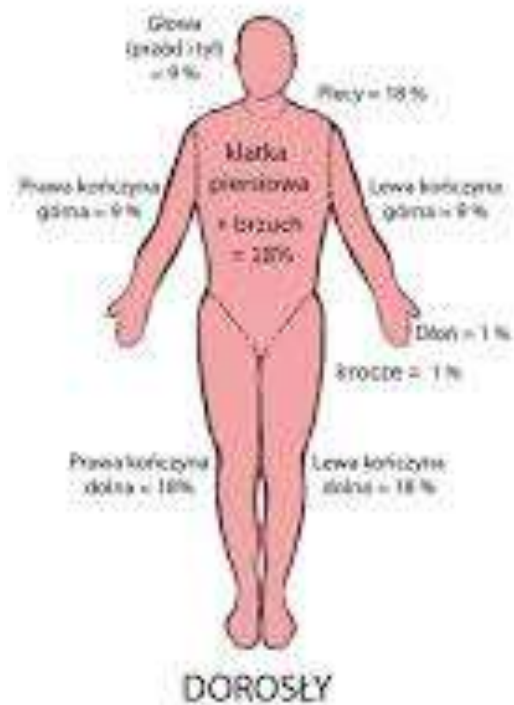
3. Okryj ranę opatrunkiem, unieruchom kończynę.

4. Przy oparzeniach obejmujących większą powierzchnię ciała wykonaj czynności zwalczające wstrząs: oparzonego połóż na plecach, podnieś mu nogi, przykryj go i uspokajaj. Regularnie oceniaj stan poszkodowanego i w razie konieczności wykonuj odpowiednie czynności ratownicze. Jak najwcześniej wezwij pogotowie ratunkowe nr **999** lub **112**.

Głębokość urazu w zależności od stopnia oparzeń.

www.ratownik-med.pl

Leczenie oparzeń

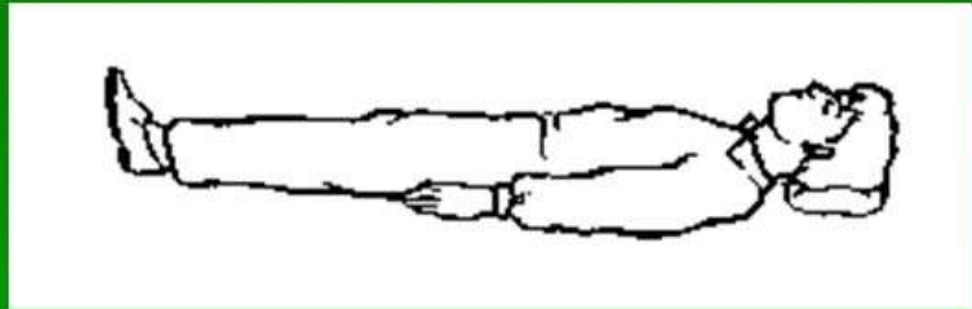
Pierwsza pomoc – przedlekarska podstawowe zasady

- zapewnienie komfortu termicznego; najlepszy w tym celu jest tzw. **koc ratunkowy** (folia NRC). Jest niezwykle poręczny, gdyż z powodzeniem mieści się do apteczki samochodowej i stanowi jej niezbędne wyposażenie.
- Aby ochronić poszkodowanego **przed zimnem** okrywa się go: **srebrną stroną folii do ciała**.
- A żeby chronić go **przed gorącem** - **złotą stroną folii do ciała**.
- UWAGA - czasem bywa, że taka folia ma obie strony srebrne! Wtedy najlepiej szybko przeczytać instrukcję, a jeśli takowej nie ma, to stronę bardziej matową traktujemy jak złotą.

Pierwsza pomoc – przedlekarska ułożenie poszkodowanego

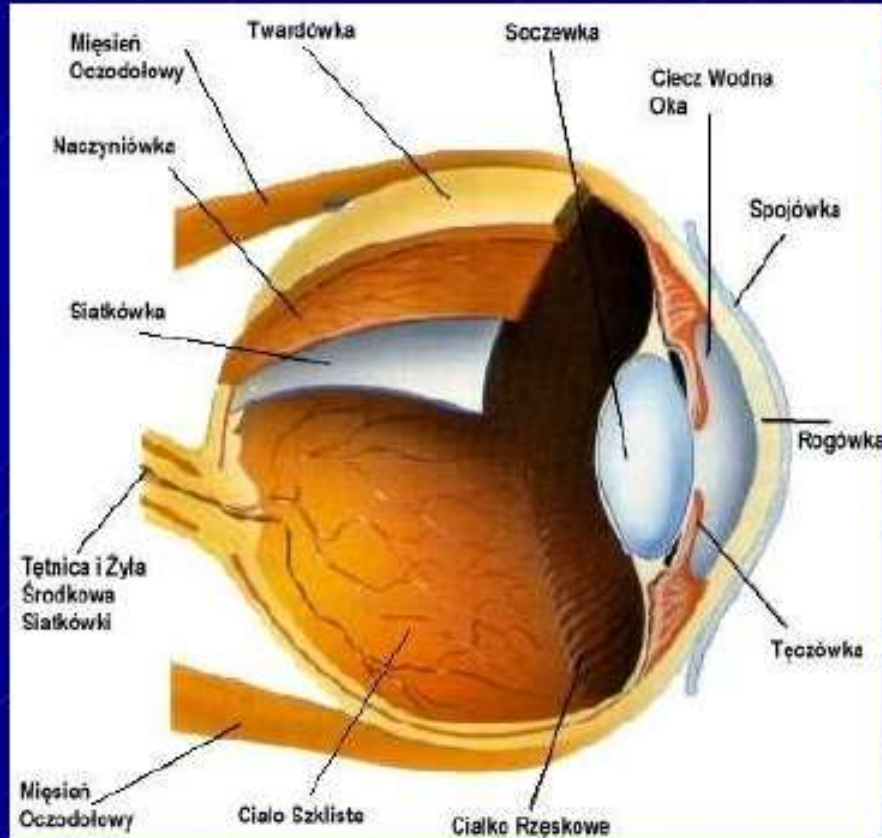
- **Ułożenie na wznak** - z cienką poduszką pod głowę stosujemy, **jeśli nie ma konieczności zastosowania jednego ze specjalnych ułożeń**. To ułożenie wymagane jest podczas sztucznego oddychania lub masażu serca.

„Urazy Oka”

- Żeby rozpoznać uraz oka trzeba sprawdzić czy oko nie ma ciał obcych np. piasek czy oko nie łzawi czy nie czuć bólu, pieczenia lub kłucia.
- Urazem oka może być także odruchowe zaciskanie powieki, światłowstręt zaburzenie widzenia i czy nie widać na czerwono.

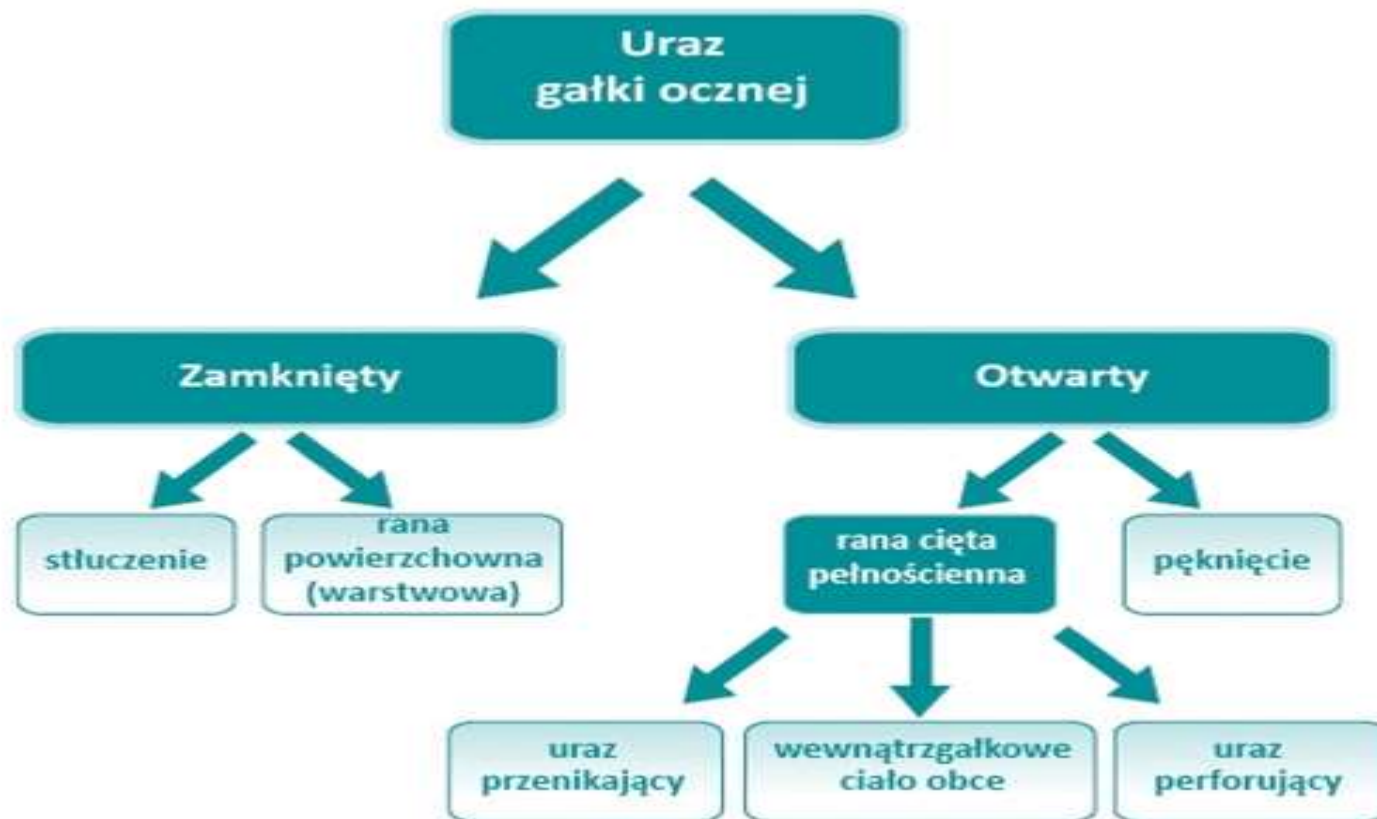

Budowa gałki ocznej

■ Ściana gałki ocznej zbudowana jest z trzech warstw:

- twardówki
- naczyniówki
- siatkówki

URAZ OKA

MECHANICZNY TZW ZAPRÓSZENIE

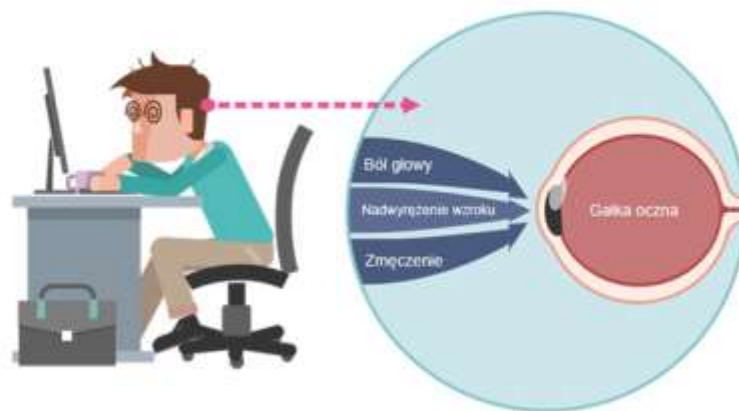
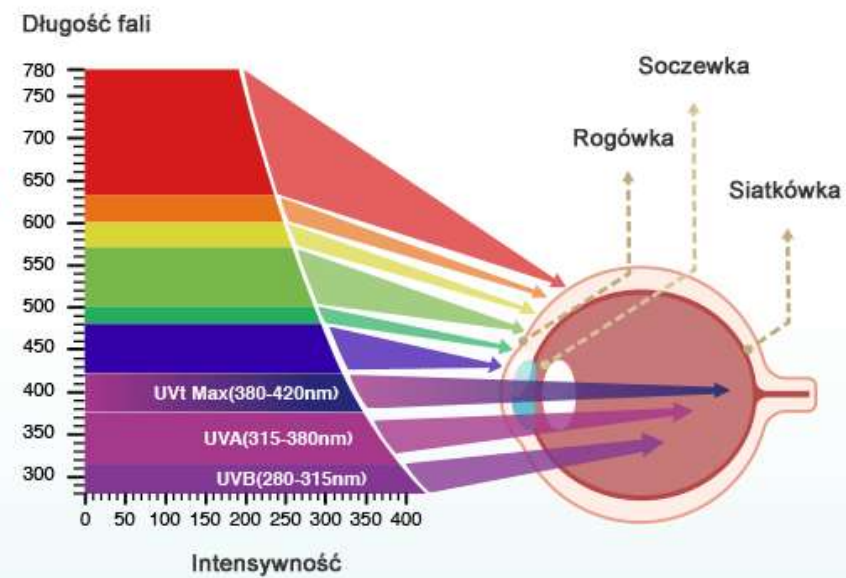
- WYWINIĘCIE POWIEKI GÓRNEJ I USUNIĘCIE STRYLNYM GAZIKIEM CIAŁA OBCEGO
- PRZEPŁUKANIE SOLĄ FIZJOLOGICZNĄ
- ZWILŻONY WODĄ DESTYLOWANĄ OPATRUNEK / W RAZIE POTRZEBY/

CHEMICZNY, OPARZENIE KWASEM LUB ZASADĄ

- NATYCHMIST PRZEPŁUKAĆ SOLĄ FIZJOLOGICZNĄ DO Ph6-8
- JAŁOWY OPATRUNEK
- SKIEROWAĆ DO OKULISTY 48godz

Jak światło niebieskie uszkadza oczy?

Nie wolno bagatelizować żadnych objawów jego uszkodzenia, nawet wtedy, gdy wydają się one z pozoru niegroźne. W przypadku uszkodzeń mechanicznych, duże znaczenie ma sposób udzielenia pierwszej pomocy oraz czas, w jakim ona nastąpi. Są to dwa ważne czynniki, poza lokalizacją w oku samego uszkodzenia, decydujące o tym, w jakim stopniu osoba poszkodowana odzyska wzrok

- Ból towarzyszący urazom oka jest zazwyczaj odwrotnie proporcjonalny do jego ciężkości
- drobne i szybko gojące się rany powstałe w wyniku uszkodzenia nabłonka rogówki powodują intensywny ból,
 - poważniejsze urazy, np. penetrujące, mogące prowadzić do utraty widzenia, są zazwyczaj mniej odczuwalne, dlatego w każdym z tych przypadków interwencja okulisty jest niezbędna

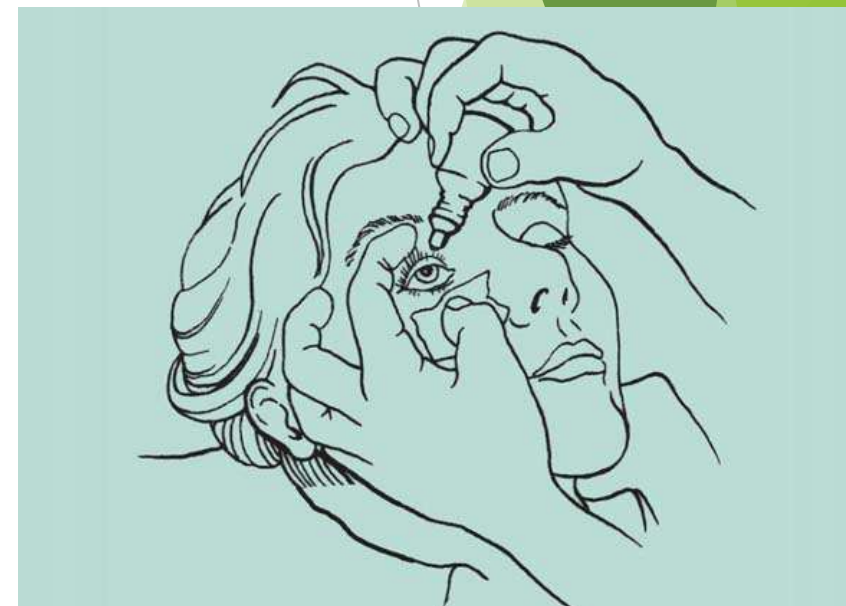
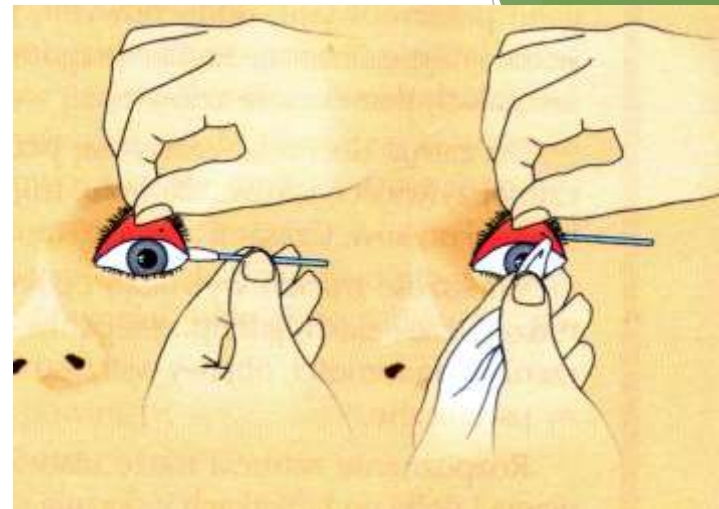
Postępowanie przy dostaniu się ciała obcego do oka

Jeżeli ciało obce dostało się pod dolną powiekę, należy odciągnąć ją i ostrożnie usunąć obiekt za pomocą gazy lub czystej chusteczki.

W przypadku, gdy ciało obce znajduje się pod powieką górną, jest je trudniej usunąć: należy zamknąć oko i spróbować delikatnie przesunąć znajdujący się w nim obiekt - umożliwi to odklejenie ciała obcego od powieki - a następnie usunięcie go. Często konieczne jest odwinięcie powieki.

Innym sposobem, który pomoże załagodzić objawy związane z obecnością ciała obcego jest przepłukanie otwartego oka wodą o temperaturze ciała, lub solą fizjologiczną.

Jeżeli istnieje podejrzenie, że ciało obce dostało się do wnętrza gałki ocznej, a tego typu urazy zdarzają się np. przy obróbce metalu, należy niezwłocznie skonsultować się z lekarzem okulistą.

Kiedy dojdzie do urazu penetrującego oczy

Urazy penetrujące powstają w wyniku oddziaływania ostrego przedmiotu na gałkę oczną.

Powodują one przerwanie ciągłości ściany gałki ocznej oraz uszkodzenie struktur wewnętrznych na różnej głębokości, stąd konsekwencje tego typu urazu mogą być bardzo różne.

W takim przypadku należy delikatnie załonić oko nieuciskającym jałowym opatrunkiem oraz niezwłocznie zgłosić się do lekarza okulisty.

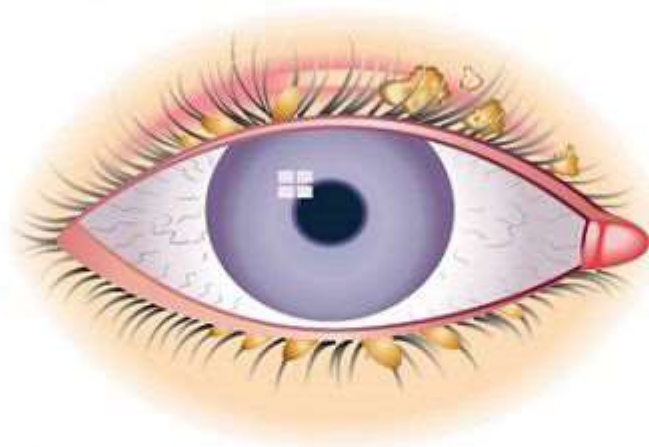

CIEPŁE KOMPRESY

1. ZANURZ CZYSTĄ MYJKĘ W CIEPŁEJ WODZIE
2. WYKRĘĆ MYJKĘ I PRZYŁÓŻ NA ZAMKNIĘTE POWIEKI NA KILKA MINUT
3. CZYNNOŚĆ POWTÓRZ 3-4 KROTNI
4. OCZYŚĆ POZOSTAŁOŚCI TŁUSZCZU NA POWIEKACH CZYSTYM PŁATKIEM

DOMOWE SPOSOBY WALKI Z ZAPALENIEM BRZEGÓW POWIEK

SPOŻYWANIE KWASÓW TŁUSZCZOWYCH OMEGA-3 POMAGA ŁAGODZIĆ OBJAWY ZAPALENIA POWIEK ORAZ WSPOMAGA PRAWDIŁOWE FUNKCJONOWANIE GRUCZOŁÓW MEIBOMA.

CZYSZCZENIE POWIEK

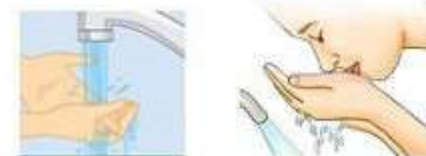
DODAJ DO CIEPŁEJ WODY 2-3 KROPLE SZAMPONU DLA DZIECI

ZANURZ W NIEJ CZYSTY KAWAŁEK WATY

DELIKATNIE OCZYŚĆ NASADĘ RZĘS PRZEZ 15 SEKUND W KAŻDYM OKU

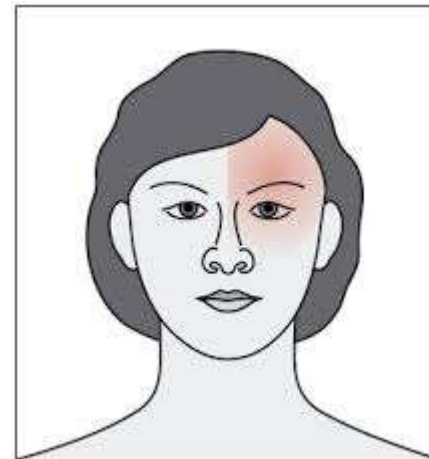

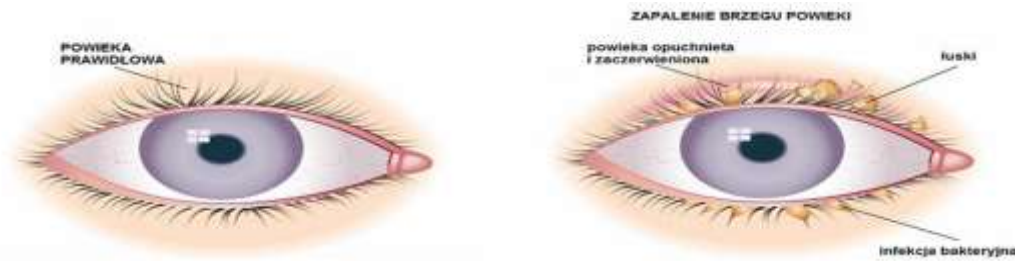
PRZEMYJ OCZY ZIMNĄ WODĄ BY POZBYĆ SIĘ POZOSTAŁOŚCI PO CZYSZCZENIU I DELIKATNIE OSUSZ MIĘKKIM RĘCZNIKIEM

Konsekwencje urazu tępego oka

Tępe urazy oka są związane z uderzeniem oka przez przedmiot lub inną osobę. Najczęściej powodują one wylewy krwi do powiek i spojówek oraz do wnętrza oka, uszkodzenia powierzchni oka (tzw. erozje rogówki), uszkodzenie tęczówki, podwichnięcie lub zwichnięcie soczewki, odwarstwienie siatkówki.

Silny uraz może spowodować pęknięcie oka. Może on spowodować również złamanie ścian oczodołu oraz uszkodzenie nerwu wzrokowego; wówczas poza konsultacją okulisty, konieczna jest ocena chirurga szczękowego.

Jak postępować w przypadku stanu zapalnego oka?

Powierzchniowy stan zapalny oka nie zawsze musi świadczyć o poważnym uszkodzeniu gałki ocznej.

Zdarza się, że następuje w efekcie długotrwałej pracy przy komputerze, jest skutkiem zmęczenia, czy alergii.

Jeżeli jednak obrzękowi towarzyszą inne niepokojące objawy, takie jak intensywny ból, pieczenie, czy zaczerwienienie, wrażenie uwierania, może to być sygnał o obecności ciała obcego.

W takiej sytuacji na uszkodzonej gałce ocznej należy położyć jałowy kompres, uważając jednocześnie, aby oko nie zostało uciśnięte.

Kompres powinien zostać zabezpieczony plastrem w taki sposób, aby stale przylegał do gałki ocznej.

Drugie, zdrowe oko, powinno być w tym czasie zamknięte.

tzw. gradówka

Stan zapalny spojówki oka

Rany cięte oka

Wymagają natychmiastowej interwencji lekarskiej. Jeżeli przecięta została gałka oczna, należy pamiętać o nieuciskaniu jej, natomiast, jeżeli rana powstała na powiece, należy założyć na nią opatrunek z jałowej gazy.

W przypadku uszkodzenia jednego oka, drugie w tym czasie powinno być zamknięte.

Rany oczu (2)

- Pierwsza pomoc przy ranach oczu polega na ograniczeniu ruchomości gałki ocznej. Najlepiej użyć wtedy opatrunku obuocznego (nawet w urazach jednego oka).
- Taki opatrunek należy poprzedzić starannym płukaniem oczu wodą.

Jak postępować w przypadku oparzeń oka?

Poparzenia oka następują w wyniku oddziaływania na nie substancji chemicznych o właściwościach żrących, takich jak kwasy lub zasady, wysokiej temperatury, oraz na skutek oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego: ultrafioletu lub widzialnego pasma promieniowania słonecznego.

W przypadku oparzeń chemicznych konieczna jest natychmiastowa interwencja lekarza, ponieważ w bardzo krótkim czasie może dojść do nieodwracalnych uszkodzeń gałki ocznej. Pierwsza pomoc przy tego rodzaju urazach polega na płukaniu szeroko otwartego oka ciepłą wodą przez ok. 20 minut, uważając jednocześnie, aby substancja drażniąca nie dostała się do drugiego oka. Niezwykle ważne jest, aby rozpocząć płukanie oka jak najszybciej od momentu wypadku.

Po wypłukaniu go należy udać się niezwłocznie do okulisty; **nie należy zakładać opatrunków na oko.**

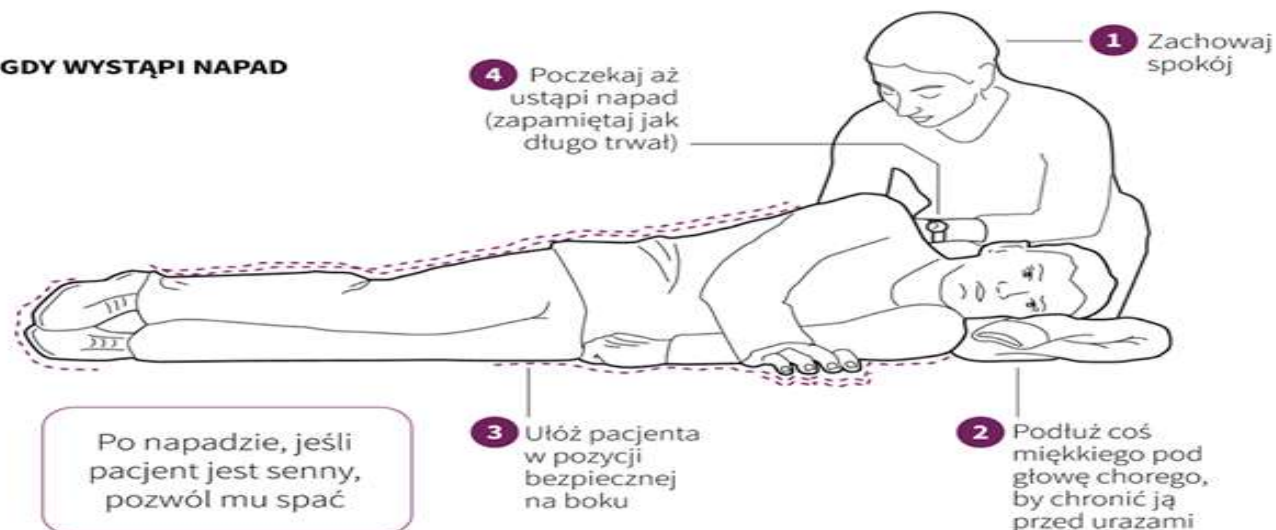
Oparzenia ultrafioletem zdarzają się najczęściej podczas spawania bez okularów zabezpieczających. Objawy są wówczas burzliwe, ale zwykle przechodzą samoistnie w ciągu 24 godzin - pomagają zimne okłady na powieki i leki przeciwbólowe.

W przypadku światła słonecznego może dojść do nieodwracalnego oparzenia plamki - najważniejszej części siatkówki, dlatego powinniśmy **unikać bezpośredniego patrzenia w słońce, zwłaszcza podczas zaćmienia.**

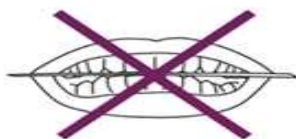
Pierwsza pomoc przy ataku padaczki

Świadkowie ataku powinni zadbać o bezpieczeństwo chorego z padaczką.

GDY WYSTĄPI NAPAD

GDY WYSTĄPI NAPAD – NIE NALEŻY

wkładać choremu
czegokolwiek
między zęby

krępować ruchów
ciała chorego

cucić wodą

WAŻNE!

Większość napadów
ustępuje po 2-3
minutach

Jeśli następuje jeden
napad za drugim,
wtedy powinno się
wezwać pogotowie
ratunkowe.

W większości
przypadków po
napadzie nie trzeba
choremu podawać
żadnych leków.

Skutki wypadków

- skutki w materiale ludzkim – zgony, urazy fizyczne oraz psychiczne, osoby niepełnosprawne, rodziny ofiar wypadków
- skutki społeczne – zmiany w trybie życia osób poszkodowanych oraz ich otoczenia, osoby niepełnosprawne/ inwalidztwo/ opieka społeczna
- skutki ekonomiczne – koszty leczenia i rehabilitacji, odszkodowania, renty, brak możliwości zarobkowania, pomoc finansowa

W razie awarii :

